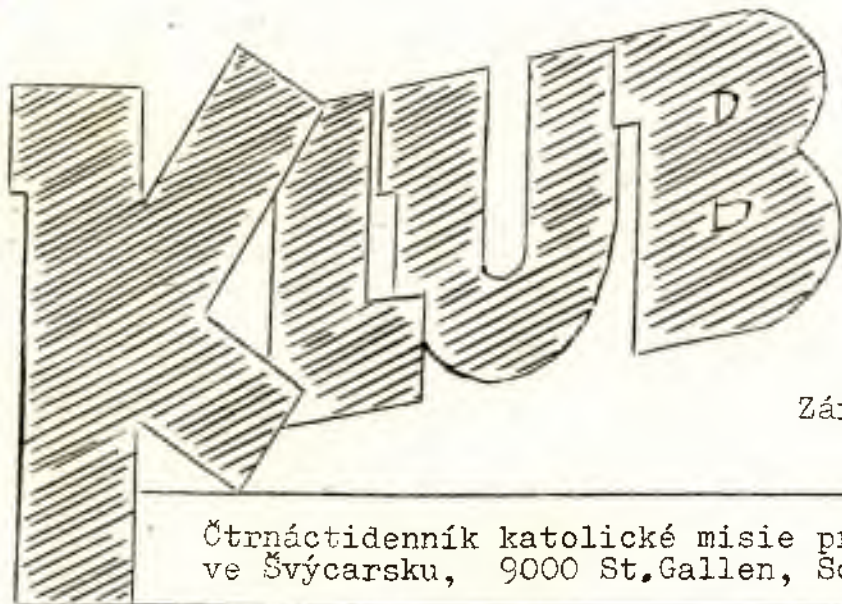

Keby sme čas, ktorý venujeme kritizovaniu iných, venovali kritike seba samých a modlitbe, čoskoro by sme sa stali dokonalými ľuďmi.

Září 1972, č. 16, roč. III.

Čtrnáctidenník katolíckej misie pro Čechy a Slováky
ve Švýcarsku, 9000 St.Gallen, Schlosserstr. 26

Drahí priatelia,

v posledných rokoch je svet akoby posadnutý kritizovaním; kritizujú sa systémy, vlády, politici, Cirkvi - kritizuje sa všetko.

Ak nás niekto upozorní na našu chybu, máme mu byť vďační, najmä keď to robí z priateľstva a z lásky. Ak ale na nás nenájde ani nitku dobrého, alebo ak nás kvôli jednej chybe zavrhnú celého - to je kritika ničivá a rozkladná.

V mnohých novinách sa dočítame nespočetných nadávok na komunistov. Vieme všetci, že každý totalitný systém prináša len utrpenie, nech sa tvári hociako láskavo. Ale vieme tiež, že komunizmus našiel úrodnú pôdu pre svoj rast len preto, že ľudia nežili a nežijú podľa Kristovho učenia.

Často sa kritizuje bez preskúmania jadra veci a potom sa ukáže, že kritik vie len málo o probléme.

Najviac je však kritizovaná hlava našej Cirkvi, jej biskupi a kňazi. Iste by im však viac pomohla dobromyseľná spolupráca a modlitba. Ale mnoho ľudí chce ospravedlniť svoje chyby tým, že hľadá chyby na tých, ktorí by podľa jeho názoru mali byť dokonalými.

Alebo kritika mladých. Sú neupravení, neukáznení, drzí a tak ďalej. Kto ich vychoval? Kto sa o nich zaujímal? Kto ju opravdu miluje? - NIKTO.

Z rodín, kde vládne pravá láska, nemôže vyjsť taký človek. V dospievaní iste zápasí a trpí - to sú prirodzené znaky prechodu z detstva do dospelosti. Ak nájde dieťa v rodičoch priateľov, nie je možné, aby jeho boje a neistota končili v omamných jedoch. Mladý človek nestojí o pohodlie, ale o lásku. Či už vedome alebo podvedome. Koľko rodičov pošle svoje deti do prázdninového tábora nie preto, aby sa priučili spoločenskému chovaniu, ale aby oni sami mali pohodlnú dovolenku, bez príťaž! Dieťa to vycíti. Rodičia sú ale zdesení, keď je drzé, vzdorovité a predčasne naväzuje neželateľné známosti. Alebo dokonca siahne za omamnými jedmi. Týmto všetkým si chce nahradiť nedostatok lásky, po ktorej túži každý človek - predovšetkým mladá duša. Keď naňho dopadne miesto slnečných lúčov chlad a nezáujem rodičov, uvádne a - ošpatnie. Často dnes počuť, že "... veď všetko sme mu dali a takto sa nám odpláca!" Ale nedostalo sa mu lásky - teda nedali mu nič.

Hmotný prepych mladému človeku skôr poškodí než prospeje. Je Vaša rodina úrodnou pôdou pre zdravé, silné a šťastné deti?

Vaša

redakcia.

CO NÁS MŮŽE ZAJÍMAT

Slavné biřmování ve slavném Einsiedelnu, benediktinském klášteře a poutním místě

měl 10.září Otec biskup Pavel Hnilica. Svátost udělil 25 krajanům. Mnohým se zúčastnil slavnosti vedoucí Ústavu sv.Cyrila a Metoda v Římě Otec Štěpán Náhalík, slovenští misieři ve Švýcarsku Otec Krivý a Otec Baník, misionář pro východní Švýcarsko Otec Vondra, misionář z Belgie Otec Strečanský, slovenský misionář z Paříže a řada jiných osobností. Na slavnost přijelo asi 800 krajanů. Velmi mnoho jich přistoupilo k sv.zpovědi a sv.přijímání.

Pozoruhodná konverze

Slavný anglický filmový herec Alec Guinness se stal katolíkem. Jeho syn Matouš onemocněl v pěti letech na zápal plic a ochrnul. Lékaři mu pomoci nemohli. Při natáčení filmu v Římě r.1968 jakoby ho vedla neviditelná ruka do chrámu, kde se modlil několik dní za sebou. Byl překvapen, když ho chlapec - byt ještě na židli - čekal na londýnském letišti. Za krátkou dobu se hoch úplně uzdravil a lékařská věda stála před záhadou - končil herec svůj rozhovor s novináři.

Jak dlouho vydrží Forum Romanum?

Tento střed starého Říma byl nedávno přechodně uzavřen. Odborníci musí přezkoumat trvanlivost trosek, neboť nedávno se jedna ze zdí po silné průtrži mračen zřítily.

Tonsura a nižší svěcení zrušeny

Papežským výnosem "Ministeria quaedam z 15.srpna byla zrušena tonsura - t.j. vyholené kolečko vlasů na temeni hlavy u kněží na památku tmové koruny Kristovy - a odstraněna nižší svěcení. Vysvětit na jáhna lze i muže, kteří se nemíní stát kněžími, jsou-li duševně a tělesně zdraví, mají pravé povolání a dobré mravy, chtějí zasvětit svůj život Bohu a dobrou duši ve službě Církve." Musí ovšem vystudovat teologii, nejsou však vázáni slibem celibátu.

Katakomy

Rumunský exulant S.Grossu vydává se svou ženou v Paříži, měsíčník Catacombes, v němž píše o neustálém teroru komunistických vlád v zemích podrobených komunisty vůči každé formě náboženství. Mezi dopisovateli je řada známých západních filosofů všech vyznání. Náklad časopisu se v poslední době zvýšil ze tří na patnáct tisíc výtisků.

Co říká statistika o katolickém kněžstvu?

1.ledna 1970 se hlásilo ke katol.víře 633 milionů lidí, t.j. 18 procent z 3.593 milionů všeho lidstva. Vyšších představených je 2.273, kněží 425.060, z čehož je 45 procent v letech od 22 do 45 let, 41 procento v letech od 45 do 65 a 14 procent starších než 65 let. Od 1.ledna 1964 do 31.XII.1969 opustilo své poslání 13.450 kněží. V roce 1969 odešlo 1.780 světských kněží. Tak zůstala pětina farností na světě bez Otců. V Evropě bylo r.1969 z 132.251 far bez kněze 35.802 far. Ženské řády opustilo v r.1969 z 142.647 řeholnic 442 sester.

Poprvé po čínské kulturní revoluci r.1966

byly slouženy bohoslužby jak v katolickém i evangelickém kostele - v Pekinku při příležitosti návštěvy afrických studentů. Kostel zůstane nyní pro cizince otevřený.

Pojedeme na svatováclavskou pouť a hody?

Jako loni, tak i letos se sejdem 24.tm. ke společné oslavě sv.Václava na mši a na svatováclavském posvícení v restauraci pana Vojáčka -Hotel Traube - v Nesslau. Mše sv.bude v 11.hodin v přilehlé obci NEU ST.JOHANN v kapli kostela. Na návštěvníky čeká několik milých překvapení. Na oběd ať se přihlásí na tel.č.074/ 410-23.

Nebo si zajedeme do Francie.

Náš P.Bernáček z Paříže a P.Jech z Frankfurtu zvou krajany na pouť k Panně Marii v Rouhamu u Belfortu ve Francii /blízko švýcarských hranic/ v sobotu 30.9. Mše sv. v 16 hodin. Pak společná večeře se svatováclavským proslovem Ing.J.Husáka. S přihláškou pošlete 30 frs na večeři a přenocování na adresu:Ing.J.Jachym, 8.rue Paul Bert, 90 Belfort, Francie. Poutní chrám postavil r.1950 slavný architekt Corbussier.

Upřímně gratulujeme k sňatku

panu Marianu Oravcovi a Vlastě Buckové, nyní už Oravcové, kteří byli oddáni 2.září v Kreuzlingen.

K Ř Í Ž E K   N A   V Y B R A N O U

Nerad přiznávám, že moje žena je hádavá. Stačí maličkost. Na příklad v autě. Sama sedne k volantů jen zřídka, celou cestu však musím poslouchat: "Teď nepředjížděj, je to nebezpečné. Proč si nepředjel, mohl jsi přece! Copak nevidíš tu ženskou, vždyť ji porazíš! Mohl jsi jet dál, ta paní se zastavila. Prosím tě, zde se nesmí odbočovat! Neodporuj, já se také učila řídit a na tvém místě bych nikdy..." atd.

Říká se, že člověk si zvykne i na šibenici. Já si však na její hádavost zvyknout nemohu. Nejvíce mě dopálí, když se hádá ve společnosti. I kdybych seděl s naším generálním ředitelem nebo s anglickou královnou, při nejmenším popudu spustí: "Tak se mušle jíst nemají! Proč si neprostřeš ubrousek na kolena! Tohle jídlo nejez, bude tě bolet žaludek!"

Má ovšem různé dobré vlastnosti. I když je krasavice a muži mohou na ní oči nechat, jiného si ani nevšimne. Je bystrá, všímavá, snaživá. Sama si všechno ušije - to ušetříme řadu peněz - výborně varí a znamenitě hospodaří. K lidem je milá, dobrosrdečná, ale já, chudák, se třesu, když se vracím z práce domů, že mě přivítá: "Určite sis neočistil pořádně boty. Jdi si je znovu otřít. Neodporuj, já už tě znám. Koupil jsi rýžky? Tak malé? Kolik za to chtěli? Tebe napálí každé děcko, měl jsi je koupit v Neuhoftstrasse! Že jsi tam byl? Asi mají jinou prodavačku nebo hned poznali, že se dáš napálit..."

A tak dále - dokud neusne. Ranní rozhovory - či lépe ranní samomluvu - si přimyslete laskavě sami. Snažím se neposlouchat a vypadnout co nejdříve z domu.

Jsmo zbožná rodina a každou neděli chodíme do kostela. Tam se ovšem žena nehádá, nýbrž kajícně modlí a myslím, že i náš Otec duchovní poznal, kde je to čertovo kopýtko, protože po zpovědi vydrží dva či tři dny být ideálně milá a nekritická.

A já se v kostele vroucně modlívám, aby byla tak milá stále. Asi se modlím špatně, protože to po zpovědi dlouho nevydrží. Už jsem chtěl sám promluvit s naším Otcem, ale stydím se, konečně, on to ví, tak proč ji - a sebe také - shazovat?

Tuhle jsem měl podivný sen.

Přišel jsem k veliké budově. Ve vratech stál svatý Petr. Vlídne mě přivítal a vedl do ohromného skladiště, kde byly pěkně urovnány různé kříže: velké i malé, těžké i lehké, románské, gotické, barokní i úplně moderní, z různého materiálu, a všechny pěkně naskládané - konečně, kdyby nebyl v nebi pořádek, kde by měl být? Ve skladišti mě přivítal Pán Ježíš. Jako bych byl jeho kamarád - konečně, všichni jsme přátelé Boží, že? Právě otesával kus dřeva, zřejmě také na kříž a svatý Josef mu pomáhal. Panna Maria kříže leštila a upravovala, svatý Barnabáš je odnášel na svá místa. Byl to statný, vlídny a mlčenlivý muž.

"Tento pán by chtěl jiný kříž. Není se svým spokojený," řekl sv. Petr Pánu Ježíši.

"Ale, ale," podivil se Pán Ježíš, "a my jej tak pečlivě vybírali. Nu, asi jsme se zmýlili. Ukážu vám jiné, můžete si vybrat. Jak vidíte, zásobu máme velkou."

Sv. Petr se vrátil do vrátnice a ujal se mě sám Pán Ježíš. "Bez kříže se do nebe člověk nedostane," podotkl, "jen si vyberte, jaký se vám líbí. Tenhle není špatný," ukázal na jeden kříž. "Ale je velký," myslil jsem si a přečetl nápis vzadu: "Úporné bolesti hlavy."

"Nebo tenhle," ukázal Pán Ježíš na malý křížek opřený o zeď. Přečetl jsem nápis: "Malý, tmavý a vlhký byt," a zavrtěl mlčky hlavou. Za nic na světě bych se nevzdal našeho vzdušného, pohodlného bytu, plného světla a tepla.

"Co byste řekl tomuhle," upozornil mě na kamenný kříž s nápisem: Protivní příbuzní.

Otrásl jsem se. Protivné příbuzné jsem nechal na druhé straně hranic.

"A tenhle. Vypadá tak hezky," ukázal na umělecky vyřezávaný kříž. I mně se líbil. Položil jsem si jej na ramena, ale hned jsem cítil, jak se mi třísky zařezávají do masa. Přečetl jsem nápis: Zlý šéf a zlomyslní spoluzaměstnanci. "Děkuji," odmítl jsem zdvořile, "mám bezvadného šéfa a v práci jsmo jako jedna rodina."

"Hm," pokrčil Pán Ježíš rameny, ale byl trpělivost sama. "Zde je maličký křížek," ukázal na jeden v koutě. Vzal jsem jej do ruky, ale hned jsem jej pustil. Pálil jako oheň a byl strašně těžký. "Nevděčné děti," četl jsem na zadní straně.

Tak jsme prošli skladištěm, ale nenašel jsem nic vhodného.

"Je mi opravdu líto," řekl Pán Ježíš, když jsme se vrátili dolů. Panna Maria se na mě vlídne usmála. Kdyby mě s takovým úsměvem vítala každý den moje žena - blesklo mi hlavou.

"Zde je ještě jeden," řekla vlídne. Potěžkal jsem kříž. Nebyl příliš těžký. Položil jsem si jej na ramena. Neřezal, nepíchal, šlo to. "Tenhle беру," řekl jsem nadšeně. Pán Ježíš podal kříž sv. Josefovi, aby jej zabalil. Když jej sv. Petr vkládal do krabice a já se radoval, že jsem konečně našel vhodný kříž, zahlédl jsem na zadní straně kříže nápis:

"Hádavá žena."

Kristus, jehož život a učení známe z historicky spolehlivých pramenů, o sobě prohlašoval, že je Syn Boží, který má lidem oznámit náboženskou pravdu. Svoje svědectví dokázal Kristus hmotnými i duchovními zázraky a největším zázrakem, že třetí den po svém umučení vstal z mrtvých. Když nám některý člověk dává mnoho důkazů, že je pravdomluvný a dobře informovaný a že každé záležitosti připisuje takovou důležitost, jakou si zasluhuje, jistě bychom ho velmi urazili, kdybychom mu nechtěli věřit, když nám sděluje důležitou zprávu nebo se dokonce o jeho sdělení vůbec nezajímali. Zvláště když se týká nás.

Jakmile uznáme, že křesťanství zjevil Bůh, musíme se snažit této nauce dobře porozumět, znát její úplný a pravdivý výklad, nic důležitého z ní nevynechat nebo nepřidávat. A hlavně abychom pak její zásady uplatňovali při řešení svých náboženských a mravních otázek.

Zdá se nám to trochu neskromné, ale skrze Krista promluvil Bůh a jistě mu záleželo na tom, abychom si jeho slova správně vyložili. Nemůžeme se ho už osobně zeptat, odešel k svému Otci, a proto se Bůh postaral, abychom i po staletích poznali nefalšovanou křesťanskou nauku. Kristus založil viditelnou církev, svěřil jí učitelskou autoritu, zejména prvnímu z papežů, sv. Petrovi, a slíbil jim pomoc Ducha Svatého, aby se ve výkladu jeho nauky nemohli mýlit.

V den zmrtvýchvstání řekl: "Jako mne poslal Otec, i já posílám vás." /Jan 20, 21/ Bůh poslal na svět Krista, Kristus pak poslal církev, vedenou Petrem a pak jeho nástupci, aby pod ochranou Ducha Svatého správně vykládala a neporušeně rozvíjela jeho učení.

Tak je zaručeno, že pravda, kterou Bůh zjevil, nemůže být roznesena na kopytech lidských omylů a vášní a že apoštol v některé části lidstva zůstane vždycky neporušená a bude přístupná upřímně hledajícímu člověku. A poněvadž pravda je jen jedna a omylů je mnoho, chrání učitelský úřad církve před bludem Ducha Svatý, pevný základ jednoty křesťanů, po které Ježíš toužil a za kterou se modlil.

I kdyby nám o tom historické prameny nic neříkaly, museli bychom hledat pokračování Kristova díla v dějinách a pravdivý výklad jeho učení. Známe lidskou slabost a proto víme, že k tomu nestačí kniha, která se nemůže bránit proti falešným výkladům, ani přirozená autorita učenců, tím méně pouhé osobní nápady nepřipravených ochotníků.

Proto bychom museli považovat za potřebnou, ba nutnou učitelskou autoritu, vybavenou nadpřirozenou ochranou proti omylu, která by odpovíděla správně na otázky, jež se v průběhu dějin vyskytnou. Pak víme přesně, co nám vlastně Bůh říká prostřednictvím svého Syna k určité situaci a co od nás očekává. Jinak by bylo jeho dílo nedokončené a ze sazeničky, kterou zasadil, by nikdy plodný strom nevyrostl.

Kristova slova k apoštolům a zvláště k Petrovi dokazují, že na to všechno myslel předem. Řekl totiž: "Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa." Slíbil tedy ochranu jak apoštolům, tak jejich nástupcům, aby jeho učení hlásali správně a čistě, v jeho duchu.

Podle Dr. A. H.

PRAVDA VÁS VYSLOBODÍ

Giovanni Albanese

Co je sloboda? Si slobodný, ak si môžeš voliť, a si slobodný, ak to, čo si si vybral, môžeš aj vykonať. Sloboda je možnosť konať to, čo chceš. Ale čože vlastne chceš, skutočne a vždycky? Chceš azda svoje zlo? Nie! Už si si vybral a vieš, čo chceš. Vyvolil si si svoje dobro, pretože vždycky chceš svoje dobro. Ale kde je tvoje dobro? To nevieš? Kto ti to povie? Pravda. Pretože ak by dobro nebolo pravdivé, nebolo by už dobrom, ale zlom. A ty zlo predsa nechceš. Ak by ti bolo nanútené, robil by si ho proti svojej vôli. Preto otroctvo je robiť zlo, a sloboda je robiť dobro. A ak sa mylíš, nie si slobodný, pretože chceš to, čo by si nechcel, keby si to skutočne poznal. Tak teda pravda ťa urobí slobodným. Omyl, pochybnosť a nevedomosť robia z teba otroka. Kto nevie, závisí od iných, a keď od niekoho závisí, už nie je slobodný. Bez pravdy si ako slepec, ktorý nemôže sám chodiť, ale ide tam, kam ho vedú.

Tvoja vôľa je ako silný motor. Ale tento motor potrebuje pilota, ktorý ho dá do pohybu a ho povede. To je rozum. Sú tri stupne rozumnosti: inštinkt, tvoj rozum a rozum Boží. Inštinkt je pilot nižšej rasy, máš ho vypožičaný od zvierat. Ak sa mu úplne zveríš, povede ťa smerom dolu. Tvoja vôľa bude poslúchať svojho podriadeného. Nebudeš slobodný. Ísť za svojím rozumom znamená viesť seba samého. Čím väčší budeš dávať prednosť rozumu, tým menej budeš otrokom. Tvoje inštinkty nech slúžia tvojmu rozumu. Ostáva nám iba tretí vodca, rozum Boží, ktorý pozná aj tvoj prvý aj tvoj posledný deň. Pozná tvoj pôvod aj tvoj cieľ. Vie, čo si a vie, akú máš hodnotu. Má všetko, čo hľadáš a čo nenachádzaš. Iba táto Pravda ťa úplne vyslobodí, pretože ti rozoženie každú pochybnosť, rozláme ti všetky putá, vyvedie ťa do najvyšších výšok a uspokojí ťa väčšími, ako si schopný túžiť.

Výňatek z knihy: Nový kvas.

Mnoho čtenářů se podiví, když se doví, že nic ve Starém zákoně není starší než z dob krále Davida. Copak z dob soudce Gedeona a Samsona, z dob pádu Jericha, z dob Mojžíšových, z dob Jakuba, Izáka a Abrahama nepochází nic? Všechno, co je v bibli napsáno, bylo napsáno staleti po událostech, které bible popisuje.

To zní dnešnímu člověku, který tak rád čte a píše, trochu cize. Všechny naše vědomosti pocházejí z knih, buď přímo nebo nepřímo. Jen nedůležité věci víme z povídání, klepy, maličkosti, atd.

Vždycky tomu tak nebylo. Člověk starých dob byl také vzdělaný, uměl psát, pěstoval umění, jistě i Mojžíš uměl psát, ale psávalo se málo. Proč? Psací materiál - hliněné tabulky nebo kámen by těžko stěhovavé kmeny - a to byli také Židé - přenášely z místa na místo. Ani v prvních dobách usazení v Palestině sedláci psali málo.

Proto hrálo ústní podání tak významnou roli. Obvykle se psávaly jen účty nebo smlouvy, ostatní se přenechávalo ústnímu podání.

Je však možné, že se z těch dávných dob zachovalo ústní podání neporušené do doby, kdy bylo zapsáno? A jak zjistíme jeho původ?

Zdá se to nemožné. Ale nová exegetická věda, /rozbor Písma svatého/ tak zvaná kritika formy, to přece umožňuje.

V dětství jsme se naučili dětským veršovánkám, příslovím a říkankám. Ne z učených knih, které o těchto říkánkách pojednávají, ale od maminky, sourozenců nebo kamarádů. Nikdo neví, jak staré jsou tyto veršovanky, jak vznikly, kdo je složil. Možná, že jsou prastaré. Jejich rytmus je chráněn před sebe menší změnou, jsou neporušitelné. V knize Mojžíšově Exodus, 15,21 zpívá sestra Mojžíšova píseň k osvobození židů při přechodu Rudým mořem:

Chválu pějme Pámu koně s jeho jezdce
je převelebný vrhá do moře.

Kdybychom z obsahu nepoznali, čeho se Miriam dovolává, mohly by být tyto verše starší než z 13.stol. Formou je to oslavná píseň vítězství.

V knize Num.21,18 čteme: Studnice, vytryskni, zapějte o ní kterou kopali šlechtici z lidu
studnici, kterou kopala knížata železem svým, svými holemi!

Tato píseň se mohla zpívat všude, kde se kopala studně, snad jako rytmická pracovní píseň nebo s slavnostním posvěcením.

Ústním podáním se také přenášejí vtipy. Jsou sice také knihy vtipů, v každých novinách najdete pár vtipů, ale je jen málo vtipů, které jsou úplně nové. Slyšíme je ve všech možných obměnách, zejména v politické diktatuře, kdy je tisk omezený, bují ústní podání vtipu.

U vtipu je důležitá vnitřní dynamika a pointa. Příliš dlouhý vtip ztrácí účinnost.

Nebo rodinné historie, které jsme slýchali od dědečka, mívají pozoruhodně pevnou formu.

I když jsou delší než vtipy, zřídka obsahují celý běh života; vybírá se z nich jen to pozoruhodné, jednotlivé epizody.

To, co nám předává ústní podání, je obvykle krátké a vystižné; vyjadřuje se to buď rýmem nebo rytmem nebo pointou. Proto hraje forma při ústním podání význačnou roli. Zaručuje stálost předaného. Z formy také poznáme účel; vtip je k smíchu, a zkušený znalec vtipu hned pozná vtip podle formy. Forma říká, na kterém místě se očekává smích.

Forma také říká přesně, při jaké příležitosti se ústní podání předávalo dál. Verše neměly jen určitou funkci, nýbrž hodily se k určité situaci, např. na začátek hry. Jinak se nedaly použít. I vtip se nehodil všude - při slavnosti, pohřbu, soudu, nýbrž spíš na karneval, v hospodě, prostě při nenuceném rozhovoru.

Tomu říkáme zasazení do života. Ke každé životní situaci se hodí jiné formy. Vypravuje-li jeden kamarád druhému o nehodě, které byl svědkem, začne: "Člověče, tak ti ráno jdu po ulici a najednou vidím chlapa, jak si to naže na kole a bác, už narazil do auta..." Policista napíše o stejné události: "Dne 3.března 1972 o 15,30 jel NN, narozen tehdy a tehdy, bytem..." Konečně viděl příhodu kněz a začal kázat: "Drazí křesťané. Představte si, že nějaký člověk by se rád dostal z jednoho místa na druhé. Jede na kole. Náhle vrazí do nákladního vozu, spadne s kola, jeho plán je překažen. Tak, drazí přátelé, lidský život...atd."

Vidíme, že umístění do života má velký vliv na formu, větší než osobnost. Kamarád nás dost dobře nemůže oslovit: "Milý křesťane." Ani policista začít svou zprávu: "Člověče, představ si..." Jinak nedosáhnou svého účelu. Protokol musí být stručný a úplný. Vypravování zábavné. Kázání povzbuzující a poučné.

Za starých časů byla síla formy mnohem mocnější než dnes.

I dnes vyžaduje určitá situace určitou formu, i když už to není tak přísné, jako za starých časů. Jinak se hovoří ve škole, ve společnosti, u soudu, na slavnosti, v divadle ap.

Někde je spojeno více forem, např. ve škole se přednáší, zkouší, žertuje, povzbuzuje ap.

Podle toho se formuje pak i řeč.

Podle knihy: Diego Arenhoevel: Das fremde Buch

O prázdninách se konala v Curychu neobvyklá výstava: po celé galerii byly totiž rozvěšeny všemožné texasky a na fotografiích byla dokumentována jejich pestrá historie. Z původně pracovních kačat zlatokopů a později honáků se vyvinula univerzální oděvní součást, nošená demonstranty i filmovými herci, omladinou oběho pohlaví a dnes už dokonce dvouletými batolaty.

Ale začneme od Adama: Levi Strauss, vynálezce texasek, začal v r.1850 používat plátna pro lodní plachtoví na výrobu pracovních kalhot čili - jak se jim v době zlaté horečky říkalo - "Levi's trousers". Nápad zesilovat kapsy měděnými nýty si nechal dokonce patentovat. Později bylo těžké plachtové plátno nahrazeno lehčími a měkčími látkami bavlněnými, v indigové modři. Tyto modré kalhoty připomínaly oblek janovských námořníků; odtud pojmenování "Gênes", z čehož se pak vyvinul název "Blue Jeans".

V r.1947 začala Leviho kalhotám konkurovat firma Blue Bell se zn.Wrangler, v Anglii zahájili výrobu Lee-Cooper-Jeans. A r.1950 přišel na trh francouzský model firmy Rica Lewis. V polovině čtyřicátých let se na americkém západě prodalo za 8 mil. dolarů texasek; r.1971 činil obrát za toto zboží v USA a v Evropě 405 mil.dolarů. J.A.Kubín

Ještě něco o Dr. Antonínovi Mandlovi - o Aťovi

"....Aťu zatkli v r.1949, v bytě udělali neuvěřitelný svinčák a jako velký triumf si páni od STB odnesli "Mein Kampf", který měl Aťa v knihovně z docela jiného důvodu, než jak to brali oni. V březnu nebo dubnu r.1950 se octl Aťa před soudem, pravděpodobně. V každém případě si odseděl asi 15 let. Jeho fyzické utrpení muselo být příšerné a strašlivě nelidské. Aťa na to nechtěl myslet a když mu to někdo připomenul, strnula mu tvář, dostával jakoby křeče po celém těle a hrozně se vzrušoval. Stejně hrozné však bylo duševní utrpení když i po procesu, celou řadu roků každou chvilku přiváželi Aťu k výsledkům v souvislosti s druhými a ke svědeckým výpovědím.

Určitě se najde časem nějaký Aťolog, doufejme že povoláný. Aťova postava s tak rozmanitou a skutečně až všestrannou zaangažovaností je nejobdivuhodnější a nejzajímavější postavou, kterou z Česka znám...."

Minulost Vietnamu

Vietnamský antikomunistický žurnalista Hoang Van Či píše, jak komunisté ovládli svět a jak tam v každé vesnici pak likvidovali nejméně pět občanů: "Komunisté měli úspěch, poněvadž nacionalistické hnutí se ukázalo neschopným splnit své historické poslání." Vysvětluje, že komunisté ovládli nacionalistické hnutí odporu proti Francouzům a že Ho Či Min žil opravdu skromným asketickým životem, oblékal se jako chudý vesničan, nosil sandály ze staré pneumatiky, zatím co císař Bao Dai žil rozmařile a nemravným životem a že vietnamští mandariné přisluhovali francouzské okupační moci. Dále tvrdí, že před válkou byli komunisté považováni ve Vietnamu mnoha lidmi za nejdokonalejší stoupence nejlepší formy demokracie a že chudý lid se na ně díval jako na jediné efektivní obránce pracující třídy. Hlavní závěr knihy From Colonialism to Communism zní: "Musím dodat, že nebylo mým úmyslem odsuzovat nebo prosazovat žádnou existující ideologii nebo politický systém. Považuji je všechny stejnou měrou za zastaralé. Mojí nadějí prostě je, že přesné informace o vietnamské minulosti a o současných zkušenostech přispějí k vypracování zcela nové filosofie, která bude v nejlepším souladu s moderními objevy ve vědě a technologii."

"Zachraňte nás před komunismem."

Tak prosil v r.1968 malajský ministr národní obrany Tun Razak: "Jestliže chudoba a bída nebudou míměny, pak přivedou lid k zoufalství a vženou jej do komunismu, poněvadž hlavodý člověk nemá co ztratit." Proti komunismu se nedá bojovat jen puškami a kulkami, ale je třeba bojovat proti podmínkám, kterých komunisté využívají - jako je strach, nevědomost a všeobecná hospodářská zaostalost. KS Malajska zorganizovala ozbrojené bouře již r.1948. Britský generál podporoval samostatné Malajsiko stejně jako komunisté a tak ukázal, že je zde alternativa mezi komunismem a kolonialismem. R.1951 bylo Malajsiko samostatné a brzo poté byly velké oblasti země vyčištěny od komunistů a mnoho povstalců se vzdalo. Zůstaly však ještě nevyřešené problémy venkova. Abdul Razak vytvořil Federální úřad pro pozemkovou reformu a tak vzal komunistům vítr z plachet. Velké plochy lesů byly vykáceny a půdu začalo obdělávat 12 tis.rodin, stavěly se vesnice s obchody a školami - a tak byl počet komunistů zredukován na minimum. Zůstalo se však na půl cesty a dosud je v zemi dost rolníků, kteří sotva užijí rodinu a vězí stále v dluzech...."

Z EXILOVÉHO ZÁPISNÍKU, vyd.Dr.St.Hofírek,Royal Parade, Parkville, Vic.,3052,Australia

Jules Romain zemřel ve věku 87 let v Paříži

Francouzský spisovatel napsal téměř sto svazků románů, esejí, divadel.her a básní. Do r.1919 byl univ.profesorem v Paříži, válku strávil v USA a po návratu se stal členem Francouzské akademie.

Doba, která si nevází svých umělců, světců a filosofů, odsuzuje se sama k zapomnění. Projevuje tím svou netečnost k životním hodnotám: kráse, pravdě, dobru a Bohu, tedy k oněm hodnotám, jejichž pastýřem je básník, umělec, filosof a světec. Vzpomeňme si dnes na spisovatelské a myslitelské dílo profesora Dominika Pecky. Nevede nás k tomu ani potřeba falešného kultu osobnosti ani pokušení zveličovat klady české křesťanské kultury. Peckova osobnost nepotřebuje ani prvního ani druhého. V roce 1970 se dožil 75^{ti} let a oslavil své 50 leté kvěžské jubileum. 10 června téhož roku byl prohlášen čestným doktorem cyrilometodějské fakulty v Olomouci.

Narodil se 4. srpna 1895 v Čejkovicích u Brna. V brněnském kněžském semináři studoval teologii a připravoval se na svou kněžskou apoštolskou činnost. Po osmiletém působení v duchovní správě převzal místo profesora náboženství v Jihlavě a později v Brně. Pecka je znám hlavně jako autor rozsáhlého literárního díla. Vedle románů "Matka Boží v trní," "Jarní soněta," "Assunta," "Světla na moři," "Kamarádka," "Eviditelný prsten" a sbírky povídek "Člověčenství naše" vydal řadu závažných filosofických, teologických a pedagogických studií. Jmenujme aspoň ty hlavní: "Skryté paprsky," "Svatí a lidé," "Tajemství života," "Smysl života," "Tvář člověka," "Cesta k pravdě," "Umění žít". Nesmíme zapomenout na jeho - hlavně mezi studenty oblíbené - svazky myšlenek a aforismů "Ze zápisníku starého profesora." A konečně Křesťanská akademie v Římě vydala vrcholné Peckovo dílo, třísvazkovou filosofickou antropologii "Člověk".

O smyslu svého bohatého a mnohostranného díla spisovatelského řekl sám Pecka: "Jako dílo mých počátků, tak ani edičně dosud neukončené dílo pozdějších let nesledovalo jen cíle literární, nýbrž i cíle pedagogické a pastorační." Všechna jeho práce, ať vědecká nebo beletrie či aforismy, jsou přímo stavebně prostoupeny živým zájmem o člověka. Je na nich vidět zralou schopnost pronikat do jeho nejhlubších tajemství, chápat a rozumět jeho stále otevřeným otázkám, nadějí a úzkostem. A nejen to. V Peckově díle se vždy projevuje zásadní potřeba ukazovat spolehlivou cestu k hodnotám. Vést, uvádět, vychovávat, pomáhat, aby pravda a svoboda zrály a kvetly v člověku.

"Zejména jsem si uvědomoval," říká Pecka, "mám-li vychovat člověka, musím nejprve vědět, co člověk je." "Hodina filosofické antropologie udeřila," prohlásil již před léty Nikolaj Berďajev. Jejím předmětem je člověk; bytost složitá a paradoxní, jednotná i podvojná, duchovní i hmotná, přírodní i nadpřírodní, rozumová i instinktivní, svobodná i spoutaná, individuální i sociální, smrtelná i nesmrtelná, bytost se sebou nespokojená, sobě odpírající, sebe převyšující, v šerosvitu nejistoty pozemského údělu a nejistoty spásy putující. Hned na počátku své učitelské dráhy si Pecka uvědomil hlavní slabinu školní výchovy: nedostatek jednoty, ucelenosti a převahu mnohosti poznatků. Zlomkovitý, roztržštěný charakter vědění nemůže poskytnout mladému člověku opěrný pilíř ani mu nedává pevnou půdu pod nohama, aby si mohl spolehlivě odpovědět na otázku: odkud, kam, proč. Druhý nedostatek školní výchovy podle Pecky tkví v pozitivním přehodnocení zkušenostních věd. Chyba ovšem není ve vědách samých, ale spíše v jejich odtrženosti a nezakotvenosti, v jejich metafysické chudobě a teologické slepotě. Dominik Pecka ukazoval stále na potřebu této filosofické a náboženské zakotvenosti přírodních věd. Není třeba připomínat, že vědecké poznatky by tím nijak netrpěly, ale získaly na hodnotě, perspektivě a humanistické důležitosti. Brněnský kněz a vychovatel Pecka nepatří jistě k těm, kteří šmahem odsuzují dnešní neklidnou, hledající a tápající mládež. Spíše se jí zastává. Upozorňuje na odpovědnost celé společnosti, která svým překotným a chaotickým životem nikterak nepřispívá k celistvému a harmonickému vývoji mladých. Pecka upřesňuje rozšířený a občas nekritický názor na vzpouru mladých proti autoritě a řádu. Naše mládež se často bouří proti autoritě; ale je třeba též říci proti jaké autoritě. Dnešní mladý člověk odmítá autoritu zbyrokratizovanou, nepřehlednou a čistě formální. Na druhé straně, říká Pecka, nemůžeme nevidět, že "horoucně touží po někom moudrém, uceleném a zralém, k němuž by se mohla přimknout celou svou životní vírou a od něhož by se mohla naučit žít dobře, krásně, šťastně." Proto pravá vychovatelská autorita je založena na hodnotách. Učitel, vychovatel, rodiče jsou jejími nositeli a dárci. První tajemství úspěšné výchovy ke svobodě a k lidské zralosti je tedy v této zásadě: vychovatel se nesmí jen zdát, ale musí předně být. "Ty jsi mluvil tak hlasitě, že neslyším, co povídáš," říká Emerson.

Křesťanská výchova je svízelnější než výchova čistě laická, občanská. Jejím úkolem je zapojovat živelně a existenciálně mladého člověka na náboženské a mravní hodnoty. A právě oblast těchto hodnot je vystavena nejednomu nebezpečí deformace a zkreslujícího výkladu. Pecka úspěšně bojuje proti zastaralým, ale doposud u nás rozšířeným předsudkům, kterým říkáme manichejismus. Podle něho by křesťanství bylo jen zbabělým útekem před světem, životní radostí, zájmem o zemi. Mravnost se pak jeví ne jako osvobozující síla, ale jako dusivý a tíživý souhrn zákazů. - Myslitelské, literární a pedagogické dílo profesora Dominika Pecky v tomto neklidném, převratovém čase vytváří jasný a otevřený prostor, v němž se může setkat křesťanství s dneškem a staví spolehlivé mosty a cesty do budoucna. - Dr. K. Vrána.

Móric Z. neverí a pravdepodobne ani nikdy neveril. Veľmi obdivuje Nietzscheho a aj on požíva kresťanstvo za nižšie náboženstvo. Povýšenecky pripúšťa, že útechy, ktoré poskytuje kresťanstvo, sú opodstatnené, keď ide o ľudí neschopných a slabých, ktorí sa nevedia zabíjať bez etiky odplát a odmien. Vyššie bytosti, ku ktorým on počíta i sám seba, takej etiky nepotrebujú; naopak celá tá kopa kresťanských dogiem a princípov im iba prekáža v ich vzlete. Oni sami si musia vytýčiť cieľ, ktorý chcú dosiahnuť a pôjdu vlastnými silami, budú sa usilovať o jeho dosiahnutie, voliac úplne slobodne prostriedky a cesty, ktoré im lepšie zodpovedajú, nepočítajúc ani s odplatou ani s trestami, ktorých by sa im dostalo v domnelom "druhom živote". Náš mladý prívrženec Nietzscheho tvrdí, že aj keby jestvovalo peklo, čisto hypoteticky, aj toto by patrilo ku tým rizikám, ktoré človek musí na seba vziať. Dôsledne so svojimi zásadami vystatuje sa vo svojom živote takou nemravnosťou, akú si len možno predstaviť. Cituje mi Nietzscheho ako dôkaz, že pre človeka, akým je on sám, nejestvuje iná norma správania ako jeho pôžitok. Jeden večer má za milenku ženu svojho najlepšieho priateľa, potom ju bez akéhokoľvek ohľadu nechá. Núti svoju ženu, aby sa spolu s ním zúčastnila miešaných sexuálnych zábav. Aby mal úspech /je spisovateľ/, neprejavuje ani najmenších škrupúl. Rozprava o tom so záľubou bez akéhokoľvek hanby, lebo je presvedčený, že prináleží ku tride nadľudí, ktorých morálka, podľa Nietzscheho, sa neriadi tými istými zásadami, ako morálka všeobecná.

Jedného dňa mi Móric s rozhorčením rozpráva o jednom slávnom katolíckom spisovateľovi, ktorého sme obaja dobre poznali. Tento človek bol nemilosrdne tvrdý v obrane svojich hmotných záujmov, počas okupácie koristil z protizidovských prenasledovaní. Počas vlády vo Vichy bol petainistom a potom tesne pred oslobodením sa veľmi rýchlo "obrátil" na gaullizmus. Móric mu vytyka, že má pomer s viacerými ženami. To ma zadihuje. Ak máme na mysli morálne princípy Mórica, pýtame sa, prečo nesúhlasí so správaním toho spisovateľa, ktorý si môže práve tak ako aj on robiť nárok na morálku nietzschegovských pánov? Ale Móric to nechápe tak. On kladie alternatívu: alebo kresťanstvo tohto človeka je pokrytectvo alebo dokazuje, že náboženská viera nevie ovplyvniť ani správanie jej najhorlivejších prívržencov. I v jednom i v druhom prípade vidí Móric nové dôvody pre opovrhnutie kresťanstvom. Je príznačné pre ateistov, ktorí sa hlásia ku filozofii Nietzscheho, že sú mimoriadne požadovanci - nie čo sa týka ich samých, ale čo sa týka kresťanov - na poli pohlavnej mravnosti; často sú prísnejší než najhorší svätuskári. Nie že by podľa príkladu svojho učiteľa priznávali čistote určitú pozitívnu hodnotu a že by oni sami boli čistí ako on bol. Ale jednoducho starý predsudok, že kresťanstvo je v prvom rade etikou pohlavnou, je rozšírený i za hranicou, ktorá delí veriacich od neveriacich. Pretože nevedia skoro nič o pravej povahe náboženstva, sú v pokušení posudzovať vieryhodnosť a účinnosť náboženstva podľa stupňa čistoty tých, ktorí sa ku tomu náboženstvu hlásia. Akákoľvek môže byť iná hodnota nejakého kňaza alebo kresťanského laika, odsudzujú ich bez milosrdenstva ako pokrytce a slabochov /a vieme, že podľa stupnice Nietzschegovských hodnôt slaboch je ešte viac opovrhnutia hodný než pokrytec/ ak objavia u neho nejakú úchylku od toho, čo považujú za kresťanskú sexuálnu morálku.

Hlbinnému psychológovi nie je ťažko vysvetliť taký mravný rigorizmus u ľudí, ktorí opovrhujú mravnosťou vo svojom vlastnom živote. Od čias Freuda vieme - a v tomto bode sa s ním zhodujeme - že atavistické sexuálne zákazy sa premenili v opravdivé tabu a že ovplyvnili aj podvedomie tých, ktorí popierajú vieru opodstatňujúcu tieto zákazy. Vedome prehlasujú, že sú slobodní od akéhokoľvek pohlavnej morálky, ale v podvedomí sa cítia vinní z tejto slobody, ktorú si osvojili. Kritizujú veriacich, ktorí nie sú verní svojim princípom, nepriamo kritizujú sami seba. A zároveň nachádzajú akoby rozhrešenie svojho zlého svedomia v konštatovaní, že veriaci, ktorí chcú byť cnostní, nie sú na tomto poli lepší než oni sami. Preto nie je nijakého psychologického protirečenia medzi kritikou nietzschegovcov, keď z jednej strany ostro kritizujú požiadavky kresťanskej pohlavnej morálky, vytykajú jej protiprirodzenosť, a z druhej strany sa pohoršujú, ak sa niektorý kresťan neriadi úplne týmito zásadami. Je naozaj veľký rozdiel medzi Nietzschom a tými, ktorí dnes podľa jeho vzoru vytykajú kresťanstvu a kresťanom ich priemernosť. Nemecký filozof sa snažil-pravda bez úspechu-o určitú formu života, ktorá by mala byť vyššia, než je podľa neho kresťanský život. Vytykal kresťanstvu skoro tie isté slabosti ako Pascal jezuitským kazuistom, to znamená, že požadujú od svojich prívržencov primálo. Nasledovníci Nietzscheho nemajú vôbec ambíciu takto prevýšiť kresťanstvo. Konštatujú, že kresťanstvo nie je schopné urobiť zo svojich stúpcov svätých a hrdinov, považujú sami seba za dišpenzovaných od akéhokoľvek povinnosti usilovať sa o niečo vyššieho.

Z knihy bývalého komunisty a neverce, nyní kněze a psychiatra Ignáce Leppa:

PSYCHOANALÝZA SÚČASNÉHO ATEIZMU. Vydali Slovenští jezuité, Galt, Ontario, Kanada. 12 frs

"Soudruzi," řekl poručík Hamáček, "máme zájisté mnoho krásných písní které budeme co? Které budeme zpívat! V Národním divadle a na vojně se zpívalo odjakživa. Jenže v Národním divadle se zpívá na jevišti a na vojně za pochodu. V tom je veliký rozdíl. Písnička nám pomáhá překlenout co? Písnička nám pomáhá překlenout všechny strasti, zejména když je to píseň vojenská. Naši skladatelé pro nás složili řadu překrásných písní, například My letci máme ocelové ptáky, Směr Praha a jiné. Proto je budeme radostně zpívat a běda tomu, kdo se bude ulejšvat. Já to poznám, já mám oči všude!"

Hlásil se vojín Ciml: "Já, prosím, nemám vůbec hudební sluch," oznámil pyšně.

"Tady taky není žádná konservatoř, Ciml," odsekl poručík, "u vojenské písně je hlavní co? U vojenské písně je hlavní disciplína! Zpívat je možno falečně, ale nahlas! Aspoň poznám, že se neulejšvate! Teď se ale budeme učit píseň Směr Praha! Je mezi vámi nějaký hudebník?"

"Vojín Štětka umí hrát na harmonium," ozval se kdosi.

"Vojín Štětka ke mně!" zavelel Hamáček. "Jak to, člověče, že hraje na harmonium. Copak to je nějaký nástroj? Co tím vlastně sledujete?"

"Jsem duchovní církve československé," pravil Štětka, "takže..."

Hamáček se ušklíbl: "Na harmoniku neumíte?" zeptal se.

"Neumím, soudruhu poručíku."

"Na balalajku taky ne?"

"Bohužel, soudruhu poručíku."

"Jenom jestli to není nějaká sabotáž," zavrčel poručík, "a co noty, Štětka? Noty znáte?"

"Znám, soudruhu poručíku."

"Pochopitelně. Jak byste mohl hrát na harmonium, kdybyste neznal noty. To jsem vás jen tak zkoušel! A teď dávejte bacha, Štětka: uměl byste podle not předzpívat vojenskou píseň?"

"Mohl bych to zkusit, soudruhu poručíku!"

"Tak to zkuste! Tady máte noty a budete předzpěvovat ostatním jako při procesí! Tím se vás nechci osobně dotknout."

"Naše církve procesí nepořádá, soudruhu poručíku."

"To je škoda, Štětka! Procesí je to jediný, co se mi na náboženství líbí. Měl byste to, Štětka, zavést!"

"To asi nepůjde, soudruhu poručíku."

"Dobrá, to je vaše věc. Já tu nejsem od toho, abych vám kecal do teologie. A vy tu nevystupujete jako farář, nýbrž jako co? Nýbrž jako předzpěvák! Tak spusťte!"

Štětka se pozorně zadíval do not: "Tady jsou čtyři křížky, soudruhu poručíku," řekl, "to je moc těžká stupnice!"

"To jste farář, když se bojíte křížků?" podivil se poručík. "Vy k nim máte mít ten nejvřelejší poměr. Jenom se nevymlouvejte a začněte."

Štětka se nadechl a vyrazil ze sebe několik nejistých tónů.

"Tchle je vojenská píseň, Štětka?" zděsil se Hamáček, "poslouchejte, chlape, umíte vy vůbec na to harmonium?"

"Umím, soudruhu poručíku!"

"Já už pomalu ani nevěřím tomu, že jste farář. Jděte na své místo, Štětka, a styďte se! Já potřebuju přece pořádného muzikanta!"

Štětka odešel, ale nikdo jiný se nepřihlásil.

"To je strašný," bědoval Hamáček. "Pak se říká, že jsme co? Pak se říká, že jsme národ muzikantů! Vy, Kefalín, neumíte na nic?"

"Akorát na vozembouch, soudruhu poručíku."

"S tím mi jděte kamsi, soudruhu!" vybuchl poručík, "ale pamatujte si, že nade mnou ještě žádné sabotér nevyhrál! Já totiž nyní vyhlašuji co? Já nyní vyhlašuji soutěž o nejlepší píseň o bojovém výcviku. Jste většinou lidé študovaní a tak dnes v době osobního volna odložíte psaní dopisů a budete se věnovat umění. Píseň může být na známou melodii, třeba na Ptáčka jarabáčka nebo jiný význačný pochod! Autor nejlepší písně bude cccc? Bude odměněn! Odměněn tím, že ho osobně pochválím před nastoupenou jednotkou! Rozhod!"

Druhý den byla poručíkovi odevzdána dvě literární díla. Autorem prvního byl evangelický farář Jakšík a chválil na nápev známé písně Blíž k tobě, Bože náš, nepomuckou přírodu.

"Máte rozum, člověče?" zeptal se ho Hamáček. "Místo, abyste se stal tím merxistou, tak po-
buřujete armádu zelenejma hvozdem! Dejte si bacha, jccc?"

Zato druhá píseň uspěla. Složil ji Dušan Jasánek na melodii Kmochovy písně Kolíne Kolíne:

Soudruzi vojáci,	Klidně mohou spátí dítka	Proto s chutí do díla!
kapitál se potácí,	na lukách si trhat kvítka	
jak zří naši armádu,	nebo si hrát na pláži.	
ihned ztrácí náladu	Reakce zběsilá	
na útěk se obrací.	jeď by ráda zasíla	
Stojíme na stráž,	Soudruhy však neoklame	
kdo se na nás odváží?	my svůj úkol dobře známe.	

"Dobrý, Jasánek," pochválil redaktora poručík, "to bych do vás neřek! Tím pádem taky dím, že vám mohu svěřit politické školení mužstva!"
Jasánek se zapýřil. "Děkuji, soudruhu poručíku," řekl, "buďte ujistěn, že se vynasnažím." Píseň Soudruzi vojáci se však neujala. Vojín tvrdili, že se nemohou naučit příliš složitý text a nepomohlo ani, když ho autor předříkával jako při procesí.
Zato se mezi první rotou a záhy mezi celým praporem rozšířil mimosoutežní text vojína Kefalína na melodii známe Polatovy písně:

Nedavno jsme opustili Prahu,
ten má plíce, ten zas srdce v tahu.

Ten pocuchán je na duchu,
jiný má zákal nebo záduchu.

Přišli jsme ze škol i ze závodů.

Utvorili jsme útvar marodů.

Dušan Jasánek však tuto píseň nezpíval nikdy. Znechuceně sedal na svém kufru večer co večer a přemítal, jestli by neměl vojína Kefalína označit za rozkladného elementa.

"Není divu," říkal si, "že se o nás, inteligentech, tvrdí, že jsme kolísaví. Budu Kefalína pozorovat a vhodně na něho zapůsobím, aby se postavil na správnou stranu barikády!"

Když jdem městem, lidi vidí
jak mohou chodit i invalidi.

Bojovat budem odhodlaně,
krompáč a lopata - naše zbraně.

Za dva roky zařvem směle:

Ať jdou s celou vojnou do jetele!

HYGIENICKÁ ZAŘÍZENÍ A AKADEMICKÝ MALÍŘ.

Ten rozkaz přišel pozdě. Když major Haluška oznámil praporu, že hygienická zařízení se uzavírají na neurčitou dobu, jelikož vodárna /pravděpodobně vinou reakčních sabotérů/ nedodává na Zelenou Horu ani kapku vody, byly již záchody v hanebném stavu. V lesíku proti zámku vykopalo několik zdatných vojáků širokou latrinu, která měla ukojit zájem patnácti set potřebných. Znehodnocené záchody však upoutaly pozornost svobodníka Halíka. Se stěží zatajovaným úsměvem chodil kolem svého družstva a těkal z jednoho na druhého. Pak se jeho zrak zastavil u vojína Vločky. Malířovi bylo již dobrých pětatřicet let; kdo by ho posuzoval podle předčasně zešedivělých vlasů, hádal by daleko více. A to bylo něco pro dvacetiletého frajtra "Vojín Vločka - vystoupit!" zavřeštěl. Akademický malíř udělal krok kupředu.

"Tak vy jste umělec, Vločka, že jo," hihňal se Halík. "V civilu si malujete stromečky a vyděláváte těžký prachy! Mastíte si kapsu a žerete kaviár!ár. Ale tady jste, Vločka, na vojně, rozumíte? Tady budete držet hubu a krok nebo půjdete do lochu, jasný? Já se v malování nevyznám, protože tahám v Mišelinece gumy! Ale tady jsem váš představenej a co řeknu, to je svatý! A já vám ukážu, že vojna není kojná! Vojín Vločka-za mnou! Družstvo převezme vojín Jasánek a bude cvičit pořadová cvičení!"

"Provedu," zahrčel nadšeně redaktor.

Svobodník Halík, následován šedovlasým vojínem Vločkou, bujaře vykročil k zámku. "Mám pro vás bezvadnou prácičku," sliboval, "vy jste ten estét, to si teda přijdete na svý! To vám řeknu, Vločka, že jste se tak ještě neměl."

Odvedl malíře na záchody, které byly v těžko popsatelném stavu.

"Vidíte ty hajzly, Vločka?" zeptal se, nadsakkuje radostí. "Vidím," odvětil klidně malíř.

"Tak teda dávejte bacha, Vločka," ševalil svobodník, "vy si teď vezmete kýbl a lopatku! Tou lopatkou naložíte do kýblu veškeré ty, no, jak se tomu říká slušně?"

"Fekálie," řekl Vločka.

"Správně, fekálie, a odnosíte je do latriny! Bude to asi dvacet kýblů, že jo? Co je to na vás? Potom vezmete hadr a vytřete všechny ty mísy, ale ne nějak halabala! Ty musí být tak čisté, aby se z nich šlo nažrat! Jasný?"

Pak ponechal vojína Vločku na vymezeném stanovišti a klusal ke svému družstvu, neboť si nebyl jist, jestli pod vedením Jasánka příliš nepustne.

"Pravó bok! Čelém vzad!" křičel už zdálky. "Já z vás udělám vojáky, že z toho budete diví!" A s nesmírnou zuřivostí se pustil do výcviku družstva. Jen když kolem procházel vojín Vločka s kýblem páchnoucí tekutiny, kmitl se mu na tváři úsměv. Ale záhy zase zhasl, neboť malíř směřoval k latrině rozvážně a nanejvýš vyrovnaně, jakoby byl na takovou práci zvyklý odjakživa.

"Ani se to prase nepoblíže," chrčel zuřivě frajtr a o to víc dával zabrat ostatním členům družstva.

Asi za hodinu se dostavil vojín Vločka.

"Hlásím splnění rozkazu, soudruhu svobodníku," řekl zdvořile. "Mísy jsou čisté! Můžete se z nich jít nažrat!"

Miloslav Švandrlík: Černí baroni aneb Válčili jsme za Čepičky.

"Neházejte, co je svaté, psům a neházejte svoje perly před vepřce, nebo je nohama pošlapou, obrátí se proti vám a potrhají vás."

Matouš 7, 6.

ZÁDNÉ SPOLEČNÉ KOUPÁNÍ

"Vzpomeň si na Honzíka, jak mu rychle rostly nohy a ruce a musel si nechat líbit vtipy, že má kalhoty do velké vody. Z malého dítěte se má stát velký muž a tak se tělo mění a také pohlavní žlázy jsou velmi činné. Chlapec má někdy na obličejích bradavičky, boj žláz se totiž projevuje i navenek. Někdo se cítí nevyrovnaný, proto ti často říkám, že člověk se musí umět ovládat. Kdo chce dělat jen to, na co má chuť, je v tom věku na tom tuze zle, často má špatnou náladu a pak třebas klopýtne nebo i padne."

"Aha," smál se Kristián, "a jak je to dál?"

"Na těle se mladému muži objevují chloupky, v podpaždí, nad pohlavním údem a pod nosem. Musí se holit holicím strojkem. To připadalo Kristiánovi směšné a ptal se, rostou-li i děvčatům chloupky. "Knírek ne, ale jinak se mění víc než chlapci. Zaoblují se a rostou jim prsa."

Někdo si pomyslí, že by nebylo tolik vysvětlování třeba, kdyby se všichni členové rodiny od malička společně koupali. Ale já pro to nejsem. Děti to někdy leká, ale hlavní námitka je, že dítě tak poznává samo sebe stále více jako bytost pohlavní a tak bude pozorovat i své rodiče. Může to mít zhoubné následky, jestliže se mladému muži pokaždé, až ho uchvátí touha po ženě, ve fantazii vynoří obraz matky - a dceři obraz otce. Mimoto - ne všichni rodiče mají krásně rostlé tělo a vím ze zkušeností a vyprávění mladých, že to na ně dobře nepůsobí.

Kristiánovi jsem o tom ovšem nepovídala, ale řekla jsem dále: "Nemysli si, že je tohle všechno nutné jen k vůli několika chloupkům. Z chlapců totiž mohou být otcové a z děvčat maminky a vzpomeň si, jak dávno jsem ti už vyprávěla, že děvčátko sebou přináší na svět kolem půl miliónu vajíček, která ovšem ještě nejsou zralá, až dítě začne dospívat. A v těle chlapce zrají semínka, která se ukládají ve váčku z kůže, který vidíš napravo i vlevo od pohlavního údu. Je-li tam semínek příliš mnoho, může být vytlačeno pomocí zvláštní tekutiny močovou rourou ven. Tohle chtějí ukázat větší chlapci menším. A ještě k tomu někdy vypravují hloupé vtipy."

Kristián pochopil, že se ho to přece jen týká a ztichnul.

"Však jsem ti už vypravovala, kde rostou malé děti. Je to vlastně vyznamenaní, že se člověk může a smí účastnit na tvůrčím díle božím. Proto tu sílu nesmíme promarnit. Také se o tom nemluví s chlapci, kteří o těch věcech hovoří hloupě a chtějí se dělat důležitými."

Některé matky odkládají tyto rozhovory proto, že se vši silou brání, aby se z jejich malých dětí staly velké. Ale vzniklo už kdy něco dobrého ze sebeklamu?

Kristián došel k tomuto závěru: "Má-li vzniknout nový člověk, patří k sobě vždy vajíčko a semeno. Ale jak se k sobě dostanou, když jedno je v těle otce a druhé v těle matky?"

Rodiče se zhrozí: "To se přece nemůže dětem povídat." Kdo své děti vede od počátku správně, snadno jim vysvětlí i tyto pralidské vztahy mezi pohlavími, předpokládaje ovšem, že o svém vlastním vztahu smýšlí čistě. Často děti, které už znají oba pohlavní orgány, se dál neptají. Většinou starší mládež, která už něco z pohlavního života zná.

"Podívej se, Kristiáne, děvče přece vypadá jinak než chlapec. Vedle otvoru pro vyměšování má otvor pro porod. Tvoří východ a vchod do pokojíčku pro miminko. Jmenuje se děloha, je vytvořena ze svalů a tak se může roztahovat. Vchod se jmenuje pochva nebo lůno. Když je děvčatům asi třináct let, jejich vajíčka dozrávají."

"Jak to poznají?"

"Když vajíčko ve vaječnicích dozrálo, vydá se na cestu, putuje chodbičkou, která se jmenuje vejcovod, do dělohy. Ta se připraví na návštěvu i na to, že by se v ní vajíčko chtělo na delší dobu zahrnout. Děloha je vystlána sliznicí a v té době je zvlášť dobře prokrvena. V tak jemně připraveném hnízdečku se vajíčko nemůže pevně zachytit. Protože takové děvčátko ještě není provdáno, nepřijde tak blízko k muži, aby mohla přijmout semennou buňku. Vajíčko nebylo oplodněno, nemůže tam zůstat a je vypuzeno malým krvácením sliznice."

"Krev? Copak jsou při tom děvčata nemocná a bolí je to?"

"Kdežpak. Většinou o tom jejich okolí ani neví, obyčejně jen nesportují a neplavou. Vlastně je dobře, když o tom chlapci vědí; pak se nediví, když sestra není tak veselá jako jindy. Během přisívání značek jsem Kristiánovi řekla, že dítě vzniká z láskyplného obětí rodičů. Otec a matka musí přijít blízko k sobě, že mužův pohlavní úd vnikne do ženiny pochvy a přitom dojde k vylíčení semene. Tak se může vajíčko a semeno spojit. Pak jsem ještě jednou opakovala líčení porodu, jak jsem o něm vypravovala už šestiletému děcku. Nyní jsem ovšem užívala už biologických názvů."

"Po čtyřech měsících cítí maminka pohyby dítěte a za devět měsíců přijde děťátko na svět. Matka to pozná podle bolestí. Děloha se stahuje a roztahuje, až vypudí děťátko na svět. Rozevře se - ale ještě děťátko visí na pupeční šňůře."

"To je jako ta telefonní šňůra."

"Ano. Musí být odborně přerušena, obyčejně v porodnici, kde je o děťátko odborně postaráno a o maminku také. Do rány se nesmí dostat špína. Víš Kristiáne, chci, abys věděl, že vznik nového člověka je něco velmi krásného a musí se o tom mluvit hezky." Dr. G. Gebhardtová.

Z DENÍKU DÍVKY - PROPADLÉ OMAMNÝM JEDŮM

- Stále se ptám, má-li život nějaký smysl. Chtěla bych mít někoho, kdo by mě miloval a rozuměl mi. S kým bych si mohla pohovořit o všech svých problémech. Nemám, s kým bych si popovídala. Jsem opravdu tak osamělá nebo se mi to jen zdá?
- Proč mě připravili o mou svobodu? Vždyť jim na tom nemusí záležet, že užívám omamné jedy. Chci zpět domů. Proč mi nikdo nerozumí?
- Proč mě dali rodiče do ústavu? Copak je jim jedno když vidí, jak se tu trápím? Mně je to někdy úplně jedno.
- Bez drog to nevydržím. Proč se to všechno tak stalo? Proč?
- Nejraději bych utekla. Je mi, jakobych byla v kleštích.
- Už mám toho pomalu po krk. Stále se točím kolem sebe. Chtěla bych se už jednou od sebe osvobodit a pokusit se, chápat také problémy druhých.
- Je mi lépe! Ukázala jsem vedoucí naší skupiny svůj deník. Potom si dlouho se mnou povídala. Už se necítím tak utištěná. Je mi už lépe. A také mě to tak netáhne k mým bývalým přátelům.
- Pokusím se vydržet to bez drog. Můj bratr už jim propadl také. Maminka mi to včera telefonovala. Teď to mají rodiče těžké.
- Ještě jsem se nedostala na druhou stranu. Ale chci se tam dostat. Maminka má s námi tolik starostí. Sama bych nechtěla mít takové děti. Nevydržela bych to. Mám strach o své rodiče. Vydrží to všechno? Mám je ráda, i když mi nerozumí.
- Jsem k smrti nešťastná. Martin si našel už jinou. Všechno mě bolí. Dnes jsem si vzala příliš mnoho tablet. Naše vedoucí má pravdu, potřebuji přítele, s kterým bych si mohla pohovořit. Který by nechtěl jen to jediné, co chtějí chlapi po děvčatech. Najdu někdy takového?
- Už se mi zdá zase svět krásný. Protože mám kolem sebe lidi, kteří se o mne starají a ne-ní jim lhostejné, co dělám. Nesmím je zklamat. A přece jsem si zase vzala drogy.
- Už je mi všechno jedno. Dělám jednu hloupost za druhou.
- Od prázdnin padám stále znovu do stejné pasti. Téměř stejně jako před rokem. Naší vedoucí jsem tento týden už třikrát zalhala.
- Potřebuji stále něco silnějšího. Na hašiš už vůbec nereaguji.
- Proč, proč? Mám tisíc proč! Chtěla bych se zase někomu svěřit, odhalit. Chtěla bych rozhodovat sama o sobě, i když vím, že nemohu. Potřebuji někoho, kdo by mi ukázal cestu, to vím. - ale cítím k tomu dnes odpor. Tolik lidí mi pomáhá, a přece se cítím někdy docela sama. Nebo snad nejsem sama? Je u mne Bůh? Kdo je to Bůh? Kde je? Proč necítím stále jeho přítomnost? Proč dělá Bůh život tak těžkým? Chtěl tohle všechno? Pochybuji v poslední době o Bohu - a přece se mi někdy zdá, že cítím jeho přítomnost. Pomáhá mi Bůh skrze jiné lidi?

P.G.

C E S T A P O Z N A N I A

Dieťa rozpoznáva svet. Všetko je mu nové. Veď každý život je cesta začínajúca sa od znova. Pýta sa. Je veľmi vnímavé. Tvorí si uzávery, zbiera vedomosti. Rastie v dospelého človeka. Na tejto ceste poznania stretá mnohé charaktéry, dostáva mnohé odpovede, niekedy i protichodné.

Každý z nás dospelých sme už prešli touto cestou poznania. Môžeme sa teda zahliadať späť? Či naše terajšie názory sú zhodné s tými našimi vtedajšími. Plnými ideálov a predstáv o spravodlivosti.

Každý z nás neraz stál pred rozhodnutím, sklamať svoje ideály, alebo nie. Prispôbiť sa, alebo niečo pretrpeť.

Neraz sa dospelí dívajú zvysoka na tú oduševnelú mládež. "Však vy tiež zmúdríte. Pochopíte, že v živote to chodí inak, než vy to vidíte vo vašej nevinnej fantázii!"

Ano, je to tak. Tí prispôsobiví to majú neraz ľahšie. A preto si každý tak rád spomína na časy, kedy bol taký "nevinne hlúpy", keď sa vedel tak za všetko dobré oduševniť, keď prežil toľko sklamaní od ľudí "skúsených, ostrielanych", keď sa učil ich nie vždy tými najčistejšími chodníkmi. Nebolo by múdre ostať na stupni dozrievajúcej mládeže. Každý sa predsa poučí na svojich sklamaníach. Každý mal chvíle, ktoré mu boli veľmi trpké. Nie každý si zobral z týchto chvíľ rovnaké poučenie. Jedni začali napodobňovať tých presprávaných ostrielanych, druhí sa zase naučili ich rozpoznávať a začali sa ich strániť a chrániť.

"STRÁŇ SA POKUŠENIA A PÁN BOH ŤA OCHRÁNI."

M.O

Jednoho dne jsem sloužil zádušní mši svatou, tak zv. "sedmého dne". Byla "první třídy", tedy se zpíváním, světly, katafalkem, kobercem atd. Kostel byl skoro plný a jako vždy přišli lidé do kostela s několika psy. Ti se tentokrát chovali dost slušně, lehli si pod lavice k nohám svých pánů a zbožně čekali, až to skončí.

Byl jsem právě u modliteb po proměňování, když vběhla do kostela kůzlata a rovnou k oltáři. Na to jsem byl zvyklý a lidé také, ale jeden pes vyběhl a skočil po jednom z kůzlat, to zabečelo a hned se ozval strašlivý řev její mámy před kostelem. V tu ránu byla v kostele, aby svým dětem pomohla. Řvala a hnala se prostředkem kostela po psu, ten se strachem schoval pod katafalk a zpod černého závěsu na kozu dorážel. Lidé z toho měli radost, zapomněli na mši a jako na fotbalovém zápase fandili buď koze nebo psovi. Vtom se koza rozběhla a vši silou vrazila do katafalku, který letěl i se psem do rohu kostela.

Pes utekl, koza pomekovala a spokojeně si vedla svá kůzlata z kostela. Zatím jsem i já skončil mši a poslal ministranty postavit katafalk znovu na polámané nohy a dělal jsem výkrop jakoby se nic nestalo. Varhanice se zpěvačkou také nechali hry a zpěvu a sledovaly zápas tak, že mi při výkropu zapomněly odpovídat. Když všechno skončilo, lidé na divadlo také zapomněly a truchlící pozůstalí si uvědomili, že je třeba začít truchlit a plakat, aby je lidé nepomluvíli a tak spustili jako na povel. Ostatní jim popřávali "upřímnou" soustrast, všichni se objímali, poplácali si po zádech a pak se pomalu vytráceli z kostela a pochvalovali si, jaká byla ta mše hezká.

A j e š t ě o k o z e

Nevěděl jsem, jak se kozy zbavit. Otec Jakub mi poradil, abych kozu otrávil. To se mi náramně líbilo a divil jsem se, že jsem sám na to nepřišel. Hned jsem běžel do obchodu, koupil cyankali na hubení mravenců, samozřejmě v prášku, k tomu mletou kukuřici a cestou zpět jsem se usmíval v blahé naději, jak si koza bude na kukuřici pochutnávat a pak bude konec. Koza stála před farou a zvědavě se dívala, co to nesu. Podíval jsem se na ni také a skoro nahlas jsem řekl: "To je pro tebe, holka." Pak jsem se zalekl, aby tomu snad nerozuměla a ještě mi nezkazila radost. Do starého hrnce jsem nasypal kukuřici, namíchal silnou dávku jedu a nesl před faru. Koza už čekala a hnala se k hrnci. Skoro mi jí bylo líto, jak radostně si šla pro smrt. Sám jsem odtahoval nos, abych se toho nenadýchal, neboť i to je smrtelné. Koza doběhla asi metr ke žrádlu, pak zafrkala a tryskem utíkala od hrnce. Ohlédla se teprve když byla daleko za kostelem.

Bylo po radosti. Uvědomil jsem si, že Otec Jakub i já jsme byli hloupí, vždyť koza pozná zdaleka i jedovatou nebo nedobrou rostlinu, tím spíše cyankali.

Vymyslel jsem si tedy jiný plán. Znal jsem dva zloděje dobytka, kteří se poctivě živili tím, že občas nějakou tu potulnou kozu, krávu nebo prase sebrali, odvedli, aby se těch Božích hovádek ujali, ale protože je neměli čím živit, museli je prodat. Jednomu jsem vysvětlil svou situaci a slíbil jsem mu odměnu, když mě kozy zbaví. Ale on se jen usmál a řekl: "Jsem starý chlap, ničeho se nebojím, ale na tohle vám nenaletím. Myslíte, že nevím, že ta koza má ďábla v těle? S ďáblem si hrát nebudu, na to si sežeňte někoho hloupějšího." A tak koza zůstala na faře.

F a r n í b i o g r a f

Účty nebyly ještě zaplacené; někteří nadávali, že faráři jsou všichni stejní, že nechtějí platit, jiní se spokojili mým slibem, že zaplatit chci. Z toho jsem poznal, že takových i horších dlužníků je víc. Přemýšlel jsem, jak si ty peníze obstarat, na zázrak jsem se spoléhat nemohl. Tu jsem přišel na originální nápad. Daleko široko nebyl biograf. Jel jsem hned do Rio de Janeiro a na splátky jsem koupil malý promítací přístroj, obstaral jsem si film, u kostela jsem ostatním drátem ohradil místo - "hlediště" a hned prodával vstupenky. První večer bylo "hlediště" plné.

V ten čas nepršelo, tak jsem za čtrnáct dní zaplatil promítací přístroj a ještě zbylo. Postavil jsem si i dřevěnou kabinu, aby mi aparát někdo kamenem nerozbil, z prken se udělaly lavice, přidalo se ostnatého drátu, aby tam povaleči a děti neprolézali bez placení, ba i kasu jsem si vyrobil a starý Šebestián tam prodával vstupenky. V duchu jsem měl již vypočítáno, kdy všechny dluhy zaplatím. Když povaleči nemohli podlézat drát, chtěli mi biograf rozbít. Někdy házeli kameny, jindy si celá banda vynutila vstup zdarma. Jenže v té době jsem měl už kolem sebe řadu věrných mužů, jakousi osobní stráž, a nepřišlo-li povalečů najednou příliš mnoho, věděli jsme si už s nimi rady.

Jednou večer bylo představení v plném proudu, hlediště plné a u vchodu jako vždy můj věrný Portugalec Manoel s klackem v ruce. Já měl klacek vedle sebe v kabině. Přihnalo se pět černochoů a chtěli dovnitř. Manoel s klackem bránil vchod, já nechal běžet film a pozoroval scénu s klackem v ruce. Najednou vytrhli povaleči Manoelovi klacek a jeden z černochoů ho chtěl udeřit po hlavě. Já však byl rychlejší a než si toho kdo všiml, praštil jsem černochoa po hlavě. Svalil se na zem a zůstal ležet jako mrtvý. Zastavil jsem film, rozsvítil světlo a začal dělat kravál.

NESLAVNÝ KONEC SLAVNÉHO BIOGRAFU

Skočil jsem dolů, chytil jsem černocho, jakobych mu chtěl pomoci a zjišťoval nenápadně podle pulsu a tlukotu srdce, zda žije. Ulevilo se mi - žil. Spustil jsem tedy nový kravál nadával na všechny povaleče a křičel, že se to jednou mezi sebou všechno pobije a my pak z toho budeme mít popotahovačky. Nařídil jsem zbylým povalečům, aby černocho odnesli, a ti byli přesvědčeni, že ve tmě se některý z nich spletl a místo Manoela praštil kolegu. Malandroví udělali pár štychů na hlavě a když se v nemocnici probral, už mu nic nebylo. Lidi jsem zahnal do hlediště a představení pokračovalo v klidu až do konce. O tom, jak to s tou rvačkou skutečně bylo, se nikdo nikdy nedověděl.

Má radost z výnosného biografu netrvala dlouho. Jednou večer cosi v přístroji ruplo a byl konec. Náhodou tam bylo mnoho povalečů, kteří si zaplatili. Viděl jsem, že je zle. Abych je uspokojil, oznámil jsem, že dostanou peníze zpět. Šebestián mě sice varoval, ale já na to nedbal. Povaleči dělali kravál a já brzo poznal, že Šebestián měl pravdu, měl jsem vrátit vstupenky a říci, že platí pro příští představení. Nedalo se to zkontrolovat a ještě celá polovina lidí čekala na peníze když Šebestián hlásil, že v kase už nic není. Na to povaleči čekali. Začali řádit, převrátili kasu i se Šebestiánem a manželkou, kabinu mi rozmlátili a pak spokojeně odešli. Tak skončil neslavně můj biograf.

Poslal jsem aparát na správkou ale za tři měsíce mi ohlásili, že vadná součástka se ztratila a jinou udělat nemohou. Chtěl jsem je žalovat, ale nakonec jsem se s tím musel smířit. Byl jsem rád, že jsem neprodělal, aparát byl zaplacený a také několik nejtuchnějších dluhů bylo zlikvidováno. Byl jsem skoro rád, že to skončilo, měl jsem o jedno trápení méně. Doufal jsem, že mi snad časem zase něco napadne, jenže zůstalo jen při zbožném přání.

M á j o v é p o b o ž n o s t i .

Také u nás v Brazílii se v květnu konají mariánské pobožnosti - ne ovšem jako u nás doma. Tam je v květnu jaro, květy, měsíc lásky. Zde začíná podzim. Bývá sice ještě někdy horko k nevydržení, ale noci jsou chladnější a dá se aspoň trochu spát. Lásky čas je tu ovšem také, ale ten je tu celý rok. Lidé však tam chodí víc než na mši. Staří proto, že nemají celý den co dělat a hledají povyražení a změnu. Děti se před, při i po májové pořádně vydovádějí. Mládež mu příležitost si někoho namluvit a zůstat pár okamžiků bez ostřížního zraku rodičů. Zbožnosti při tom moc není, ale zpívá a modlí se. Povaleči, kterým se kolem kostela tak líbí, občas nakukují dovnitř a nemohou pochopit, co tam lidé tak dlouho dělají. Jednou večer se jich sešlo asi padesát, posadili se před kostel, pokřikovali a tropili si bláznů a sprostě pokřikovali na děvčata a ženy, které šly do kostela. Moji ochránci se marně snažili tuto čeládku rozehnat. Když viděli, že nic nepořídí, přišli za mnou: "Jedině vy s nimi něco pořídíte." Šel jsem se na malandry podívat. Viděl jsem samé škaradé, většinou černošské tváře, lidi, schopné pro nic za nic vrazit druhému dyku do břicha. Trpco jsem se usmál a myslel si něco o přesile. Moji ochránci však čekali na čin a dívali se na mne zpytavě, jakoby chtěli říci: "Tak i vy se bojíte?" Věděl jsem, že něco podniknout musím. Nejdříve mi napadlo poslat pro policii, ale to by trvalo dlouho a bylo nutné jednat hned a rychle. Dodal jsem si odvahy, něco se riskovat musí; rozběhl jsem se ke kostelu, postavil se před malandry a zařval jsem na ně: "Okanžitě se kličte od kostela, což nevíte, že jste exkomunikováni a že toto je místo pro modlení a ne pro povalování?!" Pěsti jsem měl zaťaty, pohled jak Perun pomsty a díval jsem se na ně a čekal. Snažil jsem se je hypnotizovat, ale měl jsem takovou předtuchu, že se mi vysmějí.

Chvilí trvalo velké napětí i u lidí, kteří stáli kolem, nikdo se ani nehnul, ani nepromluvil, většina napětím sotva dýchala. Konečně se jeden z malandrů zvedl a odcházel. Za ním druhý a pak všichni ostatní. Stál jsem nepohnutě na místě a žasnul jsem - to jsem nečekal. Lidé a hlavně muži se na mě dívali celí vyjevení a nikdo se neodvážil k tomu nic dodat. Jistě si mysleli něco o zázraku či kouzlech. Poslal jsem lidi do kostela a modlili jsme se. Nakonec jsem se modlil i za ty malandry a děkoval Pánu Bohu, že mi pomohl a prosil jsem ho, aby mě té metly nějak zbavil.

Po májové vyjdu z kostela a vidím hlouček mužů, jak se hádají. Přistoupil jsem k nim, abych spor urovnal. Oč se vlastně hádali? Jedni tvrdili, že jsem se za tu svoloč modlit neměl, takovým je třeba vrazit kudlu do břicha a ne se za ně modlit. Druzí jim odporovali: "Když se Otec za ně modlil, tak to muselo být správné, on to přece musí vědět?" Udělal jsem jim o tom malé kázání a když jsem je všechny přesvědčil, poslal jsem je domů.

Účinek to mé kázání asi velký nemělo. Viděl jsem je, jak se dále na ulici zase zastavili a pustili se do další hádky.

KOKTEJL DOMORODÉHO VTIPU A MEZINÁRODNÍ MOUDROSTI.

Duše z Curychu odlétla k nebi a cestou potká uvážlivě krácející duši z Bernu. Představí se "Müller, Curych, autonehoda včera večer."

"Řeší mě," odvětlí bernská duše zvolna, "Kipfer, Bern, padl r. 1515 v bitvě u Marignano."

Duševní zrak začíná obvykle vidět dobře tehdy, když už tělesný zrak ochabuje. - Platon

Hausi pozoruje celé hodiny pomalu se šinoucího slimáka. Z 80 cm výše padne slimák zpět. "To jsem si hned myslel," zabručí Hausi, "při tak rychlém tempu."

"Kdo málo myslí, často se mýlí."

Leonardo da Vinci

Hausi se chystá vyšplhat na jablon. "Co tam?" ptá se kolemjdoucí Godel. "Ale natrhat si jablek." "Vždyť ještě nejsou zralá!" "Než tam došplhám, dozrají."

"Manželství je jediným odsouzením na doživotí, které může být špatným chováním zkráceno."

-----L. Beerová-----

Curyšan se setkal v hospodě s Bernákem a začal si z něho tropit smích. Prstem zvolna máloval klikatou čáru a ptal se: "Ty, Bernáku, víš, co to je?" "Nemám tušení." "To je bernský blesk." Bernák si změřil Curyšana, pak si pomalu sundal sako, vyhrnul rukávy, přivětivě se otočil, dal mu pořádnou facku a suše řekl: "Tak, a teď bernský blesk uhodil."

"Ve chvílích svobody se jasně ukáže, co vlastně milujeme."

C. Houghton

Bernáci mají tvrdou lebku. Posuďte sami. Polír stojí před novostavbou. Z dvanáctimetrové výše mu spadne na hlavu taška se střechy. Zvedne hlavu a nevrle volá: "Hrome, nemůžete se stavebním materiálem zacházet trochu šetrněji?"

"Moudrý nikdy neříká, co dělá, ale nečiní nic, co by nemohl říci." Indické přísloví.

Bernáci jsou trochu ospalejší. 21. března končí pro ně zimní spánek a začíná jarní únava. V kancelářích pracují muži a ženy odděleně - aby měli oddělené ložnice. Z pracoven odstranili květiny, ty jsou pro spánek nezdравé. Jeden mladík nastoupil službu na bernské radnici. Bylo devět hodin - spal. V deset spal dál. O půl dvanácté mu poklepal šéf pochvalně na rameno: "Rychle jste se zapracoval, mladý muži."

"Pořádek je duší všech věcí. Skrze něj se vše rodí, žije a kvete. Kde je pořádek pevně zakořeněn, jsou pevně zakořeněny i věci."

Komenský

Sepperoni z Appenzellu navštíví těžce nemocného příbuzného v nemocnici. Utěšuje ho a při loučení podotkne: "Tak Bůh tě opatruj a o pohřbu se zase všichni sejdeme."

"Kdo chce hýbat světem, ať napřed hne sám sebou."

Sokrates.

Když muž z Thurgau podá někomu na pozdrav ruku, hned si spočítá prsty, jestli některý nechybí.

"Milovat je lidské, ale milovat a lásku neočekávat je andělské." Oscar Wilde

Koleje v Thurgau jsou plné zatáček, aby se řidič lokomotivy mohl přesvědčit během jízdy, že žádný z vagonů vlaku nechybí.

"To, co milujeme, prozrazuje, co vlastně jsme."

Ruskin

Jedna žena se ptá u fotografa, co stojí fotografování dětí. "Dvacet franků za tucet."

"Tak? Dobrá, počkáme ještě dva roky, to už budu mít dvanáct dětí, zatím je jich jen deset."

"Prozradit vlastní tajemství je nerozumné, ale zradit cizí tajemství je špatnost."

O. Johnson

"Ty, Franto, Edgar zemřel." "Ach, teď chápu, proč chodil tak zřídka na pivo ke 'Lvu.'"

"Některé otroci se dají koupit za peníze, jiní za chválu a pochlebování." Ruskin

Když se Baselčan odhodlá vyhodit vánoční stromek, znamená to - jak tvrdí Curyšané - že jaro je tu.

"Pohodlí dělá z lidí děti, obtíže z nich činí muže." Pan Smiles měl pravdu! Kolik lidí se na Západě změnilo v děti, ačkoliv doma byli muži.

"Jak se mi zdá, paní Merianová, že jsem v jiném stavu." "A odkdy, paní Sarasinová?"

"Od tří hodin dnes ráno."

"Nikdo nenajde klid, dokud nenajde správný vztah k Bohu."

Sheen.

KVĚTÁK V NAŠÍ KUCHYNI

Květák zapečený s masem a s rýží. - Velký květák, šálek rýže, 1/2 kurete, sůl, petrželka, lžíce másla, malá cibule, kořenová zelenina, na jíšku lžíce másla a 1 1/2 lžíce hladké mouky, šálek mléka, 2 žloutky, 5 dkg sýra na strouhání, 2 lžíce strouhané housky. Kure rozdělíme na čtvrtky, uvaříme v menším množství osolené vody s trochou kořenové zeleniny, vykostíme a nakrájíme na menší kousky. Rýži uvaříme v osolené vodě 12 minut - od bodu varu - pak ji propláchneme a dáme okapat. Květák uvaříme do poloměkka a rozebereme na růžičky. Zapékací mísu vymastíme máslem, dáme do ní vrstvu rýže, kuře, květák a navrch rýži. Z másla a mouky uděláme světlou jíšku, po částech zalijeme mlékem a vývarem z kurete, povaříme na hustší omáčku, osolíme a po odstavení z plotny přimícháme žloutky. Směs tím zalijeme, povrch posypeme sýrem smíchanku se strouhankou a započeme.

Zapečený květák s uzeným masem. - 2 středně velké kvěťáky, 20 dkg vařeného uzeného masa, 1 1/2 lžíce másla, 2 lžíce polohrubé mouky, sůl, šálek mléka, 2 žloutky, máslo a strouhanka na formu. - Květák uvaříme v osolené vodě do poloměkka. Z másla a mouky uděláme světlou jíšku, zalijeme mlékem a vymícháme do hladka na kaši. Po odstavení z ohně přimícháme žloutky. Do vymaštěné zapékací formy, vysypané strouhanou houskou, dáme růžičky kvěťáku, prosypeme je nadrobno nakrájeným uzeným a navrch dáme opět květák. Přelijeme omáčkou, posypeme strouhankou a zapečeme.

Květákový nákyp. - Nákyp se od předchozího zapékaného kvěťáku liší jen tím, že do bílé omáčky se žloutky přidáme z bílků tuhý sníh. Tak vznikne lehká upečená hmota na rozdíl od prvního způsobu, kdy omáčka zůstává vláčná. Přidání sýra do omáčky k zapékání obohatí pokrm o hodnotné bílkoviny.

C O S E Š K V A R K Y ?

Škvarkové placičky. - 6 dkg škvarků, 8 dkg sádla, 25 dkg polohrubé mouky, žloutek, sůl 1 dkg droždí, 1/16 l mléka. - Škvarky drobně usekáme, smícháme se sádlem, žloutkem a v mléce vzešlým kváskem, osolíme mouku a smícháme. Tvoříme malé placičky, ozdobíme nožem mřížkou, potřeme zbylým bílkem se lžicí mléka a pečeme v troubě nepřehřáté, aby nakynuly.

Škvarkové sušenky. - 20 dkg umletých škvarků, 30 dkg hladké mouky, 15 - 20 dkg cukru, 2 žloutky, skořice, hřebíček, citrónová kůra. Pracujeme jako se sušenkami, tence vyválíme a po upečení slepujeme zavařeninou.

MAKARÓNY, NUDLE, ŠPAGETY

Špagety po selsku. - 50 dkg špaget, 7 středně velkých rajčat, nebo 20 dkg protlaku, 3 lžíce oleje, 2 stroužky česneku, 3 dkg petržele /kořene/, pepř, sůl, petrželová nať, 10 dkg strouhaného parmezánu, ementálu nebo pod.sýru. - Usekaný česnek a petrželový kořen osmažíme na oleji, jakmile začne růžovět, přidáme petrželovou nať a po chvíli nakrájená rajčata. Podusíme do měkka, prolisujeme a vmícháme strouhaný sýr. Touto omáčkou polijeme uvařené špagety a hned podáváme.

Nudle se šunkou. Nudlové těsto z 30 dkg mouky a 3 vajec; 10 dkg prorostlého uzeného masa nebo šunky, 5 dkg másla, 5 dkg celerového kořene, 5 dkg mrkve, 1/4 kg rajčat nebo 20 dkg protlaku, 15 dkg strouhaného sýra. Z mouky a vajec vypracujeme silnější placku, necháme ji oschnout, stočíme a nakrájíme ji na pruhy necelý 1 cm široké. Pak je rozvineme a necháme na vále ještě oschnout. Tuk od šunky drobně nakrájíme, rozežřejeme a přidáme na jemné nudličky nakrájenou kořenovou zeleninu. Osmažíme do růžova. Přidáme dušená prolisovaná rajčata nebo protlak zředěný vodou či hovězím vývarem. Nudle uvaříme v osolené vodě a po odkapání polijeme omáčkou a posypeme strouhaným sýrem.

Bolonské makaróny. - 50 dkg makarónů, 15 dkg libového hovězího, 5 dkg slaniny, lžíce másla, střední cibule, 2 lžíce pokrájené mrkve, 2 lžíce pokrájeného celeru, špetka mouky, 2 šálky hovězího vývaru, 1/2 šálku smetany, pepř, muškátový oříšek, 10-15 dkg strouhaného sýra. Maso nakrájíme na kostičky, slaninu a kořenovou zeleninu nadrobno, vše dáme na rozežřáté máslo a postavíme na oheň. Když maso zrůžoví, zaprášíme moukou, zalijeme vývarem, okořeníme pepřem a muškátovým oříškem a dusíme do měkka. Nakonec přilijeme smetanu. Do šťávy můžeme přidat žampiony, hříbky nebo kuřecí drůbky. Uvařené, okapané makaróny zalijeme omáčkou s masem a posypeme strouhaným sýrem a hned je podáváme.

Makaróny po sicilsku. - 50 dkg makarónů, 1/2 tuby sardelové pasty, 20 dkg cibule, 4 1/2 lžíce oleje, 7 rajčat nebo 20 dkg protlaku, sůl, pepře. Cibuli vcelku podusíme v troše vody, vodu z ní vytlačíme a na drobno usekáme. Do hrnce dáme studený olej, rozotřeme v něm sardelovou pastu a přidáme dušenou cibuli, pak oloupaná, pokrájená rajčata nebo pastu a na mírném ohni 10 min. dusíme. Prolisujeme, do vymaštěné zapékací formy vrstvíme uvařené makaróny a omáčku a zapečeme v troubě. D O B R Ě C H U T N Á N Í !